

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням первинної організації профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Господарського процесуального кодексу України

м. Київ
1 квітня 2014 року
№ 44-у/2014

Справа № 2-36/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича — головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича — доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням первинної організації профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453–VI (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41–45, ст. 529) (далі — Закон), частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Господарського процесуального кодексу України (далі — Кодекс).

Заслухавши суддю-доповідача Запорожця М. П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в :

1. Первинна організація профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі — Організація) звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частини третьої статті 22 Закону, частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Кодексу в аспекті питання, чи підвідомчі господарським судам справи у спорах про визнання недійсними окремих пунктів колективних договорів або колективних договорів у цілому.

Необхідність в офіційному тлумаченні названих положень Закону та Кодексу автор клопотання обґрунтовує неоднозначним, на його думку, їх застосуванням судами України. У конституційному зверненні вказано, що в одних випадках спори про визнання недійсними колективних договорів визнавалися підвідомчими господарським судам, а в інших — такими, що мають іншу підвідомчість, оскільки ці договори не належать до господарських.

Як вважає суб'єкт права на конституційне звернення, неоднозначне застосування судами України наведених положень Закону та Кодексу може призвести до порушення прав членів профспілки, закріплених частиною третьою статті 36, частинами першою, шостою статті 43 Конституції України.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 18 лютого 2014 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94).

Під неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України слід розуміти різне застосування одних і тих же норм цих правових актів судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010).

На підтвердження неоднозначного, на думку автора клопотання, застосування судами України положень частини третьої статті 22 Закону, частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Кодексу до конституційного звернення долучено копії ухвали господарського суду Дніпропетровської області від 27 лютого 2013 року, рішення господарського суду Дніпропетровської області від 9 верес-

ня 2013 року, постанов Севастопольського апеляційного господарського суду від 30 листопада 2009 року, Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 8 квітня 2013 року, Вищого господарського суду України від 12 червня 2007 року, від 3 червня 2013 року.

Проте ухвалу господарського суду Дніпропетровської області від 27 лютого 2013 року та постанову Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 8 квітня 2013 року скасовано судом касаційної інстанції. За правовою позицією Конституційного Суду України скасовані судові рішення не можуть братися до уваги при вирішенні питання про неоднозначність застосування судами положень Конституції та законів України (Ухвала від 20 квітня 1999 року № 4-у/99).

З аналізу постанов Вищого господарського суду України від 12 червня 2007 року та Севастопольського апеляційного господарського суду від 30 листопада 2009 року вбачається, що предметом розгляду в судовому провадженні були питання щодо утворення спільного представницького органу для ведення колективних переговорів з питань розробки та укладення або внесення змін до колективного договору, відрахування грошових коштів на проведення культурно-масової спортивної та оздоровчої роботи, зобов'язання укладення колективного договору, виділення приміщення для проведення зборів працівників і роботи виборчого органу, а також щодо недодержання в момент укладення колективного договору стороною вимог стосовно обсягу цивільної дієздатності особи, що підписала колективний договір. При вирішенні зазначених спорів суди виходили з того, що колективний договір не є господарським договором та не регулює господарські відносини.

Натомість у рішенні господарського суду Дніпропетровської області від 9 вересня 2013 року, де Організація була стороною, предметом спору є колективний договір, до умов якого включено положення, що належать до організаційно-господарських повноважень суб'єкта господарювання, зокрема щодо визначення організаційної структури, встановлення чисельності працівників і штатного розпису підприємства, що, на думку суду, відповідно до статті 1 Господарського кодексу України підпадають під регулювання господарського законодавства.

Таким чином, аналіз доданих до конституційного звернення рішень господарських судів дає підстави для висновку, що вони ухвалені за різних юридично значимих обставин, а це не може вважатися неоднозначним застосуванням ними положень частини третьої статті 22 Закону, частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Кодексу.

Отже, конституційне звернення не відповідає вимогам статей 42, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

у х в а л и в :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням первинної організації профспілки трудящих металургійної і гір-

ничодобувної промисловості України публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453–VI, частини першої статті 1, пункту 1 частини першої статті 12 Господарського процесуального кодексу України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ